

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S.k. a.s.**, C. č. X., B. proti žalovanému: **v 1. rade – Ing. M.**, r.č. X., bytom M.R.Š.X., L., zast. JUDr. E. Z., advokátkou so sídlom F.b.X., N.Z., **v 2. rade – R. Š.**, r.č. X., bytom Š. X., L., zast. JUDr. R.E., advokátom so sídlom B. X., L., o zaplatenie sumy 7. 409 220,- Sk istiny s prísl., na odvolanie žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. novembra 2003, č.k.: Z-2-43 Cb 216/96-141, a to do časti, ktorou boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi 7. 409 220,- Sk s prísl. a trovy konania, takto

r o z h o d o l:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. novembra 2003, č.k.: Z-2-43 Cb 216/96-141 sa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 10. novembra 2003 zaviazal žalovaného v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 7. 409 220,- Sk istiny s 28% úrokom odo dňa 20. apríla 1995 do zaplatenia, trovy konania v sume 296 368,- Sk tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Voči žalovanému v 3. rade konanie zastavil.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca si žalobou ešte ako S.s. a.s. B., MsP L. uplatnil voči žalovaným v 1. až 3. rade nárok na zaplatenie sumy 7. 409 220,- Sk istiny s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru podľa zmluvy o úvere č. 465/8069049-159-01 z 10. augusta 1992.

Vzhľadom k nezaplateniu dlžnej sumy v lehote splatnosti, súčasťou nároku žalobcu bol aj úrok z omeškania vo výške 28% odo dňa 20. apríla 1995 do zaplatenia dlžnej sumy.

Žalovaný v 1. rade uviedol, že zo správania veriteľa, ktorý preberal platby od firmy S., uzatvoril záložňu zmluvu s firmou S., posielal výzvy firme S.. Je zrejmé, že od počiatku bral veriteľ za úverového partnera firmu S. t.j. žalovaného v 3. rade. Ďalej uviedol, že predmetnú zmluvu uzavrel žalovaný v 2. rade spoločne s Ing. M.V. na strane ako dlžníci z dôvodu, že v tom čase už bola založená spoločnosť S. s.r.o. (žalovaný v 3. rade), ale táto spoločnosť ešte nebola registrovaná v obchodnom registri. Ako spoločníci žalovaného v 3. rade vystupovali žalovaní 1. a 2. v úverovej zmluve ako fyzické osoby.

Po vykonanej dražbe bol založený list vlastníctva v prospech žalovaného v 3. rade. K vyplateniu dražobnej ceny bol použitý úver od žalobcu. Všetky úverové splátky hradil žalovaný v 3. rade. Žalovaní v 1. a 2.. rade uzatvorili so žalovaným v 3. rade zmluvu o prevzatí dlhu – predmetného úveru. Žalobca s týmto úkonom súhlasil, nikdy ho nenamietal, o čom svedčia výzvy smerované žalovanému v 3. rade.

Prvostupňový súd zistil, že predmetom sporu je zaplatenie sumy 7. 409 220,- Sk – nesplatená časť úveru, ktorý bol poskytnutý žalovanému v 1. a 2. rade na základe úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 z 10. augusta 1992. Súčasťou nároku bol aj úrok z omeškania vo výške 28% p.a. odo dňa 20. apríla 1995 do zaplatenia.

Pôvodne označený žalobca oznámil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 28. júna 2000 postúpil svoju pohľadávku S.k.a.s.

Súd prvého stupňa o tomto návrhu rozhodol uznesením z 20. júla 2001, a v konaní pokračoval so S. k., a.s. B. ako žalobcom.

Žalobca Úverovou zmluvou o účelovom úvere pre malú privatizáciu 10. augusta 1992 poskytol úver žalovanému v 1. a 2.. rade, účelovo viazané podľa zák. č. 48/1992 Zb. o malej privatizácii. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali splácať úver splátkami vo výške 529 240,- Sk od júla 1993. Splátky boli splácané do 9. augusta 1994, kedy došlo k ústnej požiadavke o prolongáciu úveru. Bol uzatvorený dodatok č. 1 k úverovej zmluve č. 4658059449, ktorý podľa názoru súdu prvého stupňa vykazuje právne nedostatky – nepresne označuje úverovú zmluvu, ktorá nemala názov o účelovom úvere, ale o účelovom úvere pre malú privatizáciu.

Žalovaní v 1. a 2. rade majú zato, že dodatkom č. 1 z 9. augusta 1994 sa mení pôvodná úverová zmluva o účelovom úvere, a to tak, že mení účastníkov zmluvného vzťahu.

Najväčším nedostatkom dodatku č. 1, ktorý spôsobuje jeho absolútnu neplatnosť, je skutočnosť, že tento dodatok podpísala v mene Mestskej pobočky pani B., ktorá nemá uvedenú funkciu ako označenie, že je oprávnená ho podpísať za pobočku. Žalovaný v 3. rade bol vymazaný 26. mája 2003 z obchodného registra, a preto prvostupňový súd konanie voči

žalovanému v 3. rade zastavil. Prvostupňový súd považoval žalobu smerujúcu voči žalovanému v 1. a 2. rade za dôvodnú, a preto ich zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 7. 409 220,- Sk, pričom mu priznal aj úrok z omeškania vo výške 28% od 20. apríla 1995 do zaplattenia (§ 369 a § 502 Obch. zák.). O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaní v 1. a 2. rade, a to do časti, ktorou boli zaviazaní uhradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 7. 409 220,- Sk s 28% úrokom od 20. apríla 1995 do zaplattenia ako i nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 296 368,- Sk.

Žalovaný v 1. rade navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a žalobu zamietol a žalobcu zaviazal na náhradu trov konania z týchto dôvodov:

Žalobca sa žalobou domáhal plnenia z titulu úveru z 10. augusta 1994 na základe úverovej zmluvy č. 465/8069049-159-01 z 10. augusta 1992. K návrhu nebola doložená listina – úverová zmluva, ktorá bola medzi účastníkmi konania uzatvorená mala číslo 330183-2. Prvostupňový súd neuviedol v napadnutom rozsudku, z akého zákonného ustanovenia vychádza.

Odvolateľ – žalovaný v 1. rade má zato, že zmluva o úvere nevyžaduje písomnú formu, preto ani jej dodatky takúto formu nevyžadujú. Ak písomnosti vykazovali akékoľvek nedostatky, tie treba vykladať v súlade s § 266 ods. 1, 2, 3 Obch. zákonníka.

Zmluva o úvere bola uzatvorená 10. augusta 1992, dodatok č. 1 k nej bol uzatvorený 9. augusta 1994, teda potom, ako bola uzatvorená zmluva o prevzatí dlhu 2. októbra 1992 a potom, keď už 2 roky úver splácal žalovaný 3/.

Prvostupňový súd sa nevysporiadal s tým, prečo účastníci medzi sebou zaviedli prax, podľa ktorej žalovaný 3./ splácal úver. To, že žalovaný 3./ splácal úver nebolo sporné.

Nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že je možné pomýliť si označenie S. s.r.o. s označením Ing. M – S.. Taktiež žalovaný v 1. rade nesúhlasí s názorom súdu prvého stupňa, že postavenie pani B. v spoločnosti žalovaného nemohla uzatvoriť platný dodatok k zmluve. Bolo preukázané, že s. podľa § 531 ods. 1 OZ udelila súhlas na prevzatie dlhu žalovaným 3./ konkludentne.

Žalovaný v 1. rade vzniesol námietku premlčania, s ktorou sa prvostupňový súd vôbec nezaoberal a nevysvetlil, prečo nepokladá uplatnený nárok za premlčaný.

Prvostupňový súd na pojednávaní 5. júna 2003 pripustil upresnenie žalobného nároku s tým, že istina ostáva 7. 409 220,- Sk, bežné úroky 4 272 646,70,- Sk a úroky z omeškania

6 100 925,10,- Sk, celkom 177.83 511,80,- Sk. V rozsudku súd rozhodol iba o istine 7. 409 220,- Sk a priznal úroky až do zaplatenia napriek tomu, že sa ich žalobca nedomáhal – uviedol, že prevzatím úveru S. k., a.s. sa úročiť pohľadávka prestala – preto vyčísloval úroky. Ani plnenie solidárne nebola požiadavka žalobcu.

Žalovaný v 2. rade v odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne z týchto dôvodov:

Dňa 11. októbra 1992 bola uzatvorená zmluva o prevzatí dlhu medzi žalovaným v 1. a 2. rade so žalovaným v 3. rade – ako novým dlžníkom. Celý čas len S. s.r.o. platil splátky úveru, a tieto žalobca prijímal. Po uzatvorení zmluvy o prevzatí dlhu firmou S. s.r.o. bola 21. októbra 1992 uzatvorená záložná zmluva medzi pôvodným žalobcom a firmou S. s.r.o. Teda ide o pohľadávku vzniknutú z úverového vzťahu medzi S. s.a.s. a s.r.o. S.. Žalobca záložnou zmluvou uznal, že pohľadávka vznikla firme S. s.r.o. titulom prevzatia dlhu.

Z titulu úverovej zmluvy žalovaný v 2. rade neobdržal žiadne finančné prostriedky, o tento úver nepožiadal, nenadobudol žiadne vlastníctvo a ani neplatil žiadne splátky. Preto žalovanému 2/ nie je jasné, z akého titulu bol zaviazaný k úhrade sumy 7. 409 220,- Sk s prísl. Žalovaný v 2. rade tvrdí, že žalobca samotnou žalobou proti žalovanému v 3. rade potvrdil obranu žalovaných v 1. a 2. rade.

Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniam žalovaného v 1. a 2. rade a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Tzv. právne vady boli žalobcom odstránené podaním zo 14. januára 1999 a na pojednávaní v roku 2003.

Prečíslovanie úverových zmlúv je bežnou bankovou praxou, čo sa stalo i v danej veci. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy žalovaný v 3. rade právne neexistoval. Žalovaný v 3. rade bol záložca. O titule nadobudnutia majetku spoločnosťou S. s.r.o. žalobca nebol informovaný, rovnako ako o iných prevodoch nehnuteľností z vlastníctva žalovaného v 1. rade. Z výpisu z obchodného registra s.r.o. S. vyplýva, že táto mala základné imanie len 100 000,- Sk a hodnota obchodného podielu k 31. decembru 1994 činila len cca 1 100 000,- Sk. Za dohodnutú cenu 1 154 000,- Sk odpredal žalovaný v 2. rade žalovanému v 1. rade svoj obchodný podiel v spoločnosti a jediným spoločníkom sa stal Ing. M. V. Žalobca poukázal na závažné nedostatky tzv. zmluvy o prevzatí dlhu a kvalifikoval ju ako absolútne neplatný právny úkon.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie žalovaného v 1. a 2. rade podľa ust. § 212 ods. 1 OSP s nariadením pojednávania

v zmysle ust. § 214 ods. 1 OSP a dospel k názoru, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky pre potvrdenie resp. zmenu napadnutého rozsudku.

Ako vyplýva z listu č. 113, žalovaný 1./ dňa 17. júla 1992 podal žalobcovi žiadosť o poskytnutie úveru na úhradu vydraženého objektu. Túto žiadosť podpísal Ing. M.V., pričom otlačok pečiatky je „S. Ing. M. V., K.N. X., L. X.“

Ako vyplýva zo zápisnice o dražbe (č.l. 114) Ing. M.V. dňa 10. júla 1992 vydražil za 16 589 000,- Sk sklad nábytku – prevádzkovú jednotu na J. ceste v L.. Žalobca (pôvodný) uzatvoril so žalovaným 1./ a 2./ úverovú zmluvu o účelovom úvere na malú privatizáciu dňa 10. augusta 1992 č. 330183-X. (č.l. 13), v ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému 1/ a 2/ úver v sume 11. 113 000,- Sk. Účastníci konania nepopierajú, že pôvodný žalobca poskytol úver vo výške 11. 113 000,- Sk žalovaným a žalovanú sumu 11. 113 000,- Sk prevzali.

Sporným zostal dodatok č. 1 (č.l. 124), uzatvorený dňa 9. augusta 1994, medzi firmou S. s.r.o. zast. Ing. M.V. a R.Š. a pôvodným žalobcom. Tento dodatok č. 1, podľa názoru odvolateľa – žalovaného 1/ osvedčuje jeho tvrdenie, že žalovaný 1/ a 2/ neboli účastníkmi úverového vzťahu z dôvodu uzatvorenia zmluvy o prevzatí dlhu z 11. októbra 1992 (č.l. 33).

Odvolací súd je názoru, že účastníkmi úverovej zmluvy č. 330183-2 z 10. augusta 1992 boli: právny predchodca žalobcu a Ing. V. M., r.č. X., L. a Š. R., r.č. X., L.. Či z tejto zmluvy žalovaný 2/ obdržal finančné prostriedky, či požiadal o tento úver resp. či nadobudol vlastníctvo, nebolo podmienkou platnosti a záväznosti predmetnej úverovej zmluvy vo vzťahu k žalovanému 2/. Žalovaný 2/ podpísal úverovú zmluvu č. 330183-2 z 10. augusta 1992 a podpisom tejto zmluvy mu vznikli práva i povinnosti. Odvolací súd preto k námietke žalovaného 2/ nemohol prihliadnuť.

Zmluva o prevzatí dlhu z 11. októbra 1992 uzatvorili Ing. M a R.Š. na jednej strane a S., s.r.o. na druhej strane. Predmetom zmluvy bolo prebratie dlhu v sume 11. 113 900,- Sk Ing. M.V. a R.Š. firmou S. s.r.o., pričom táto firma bude splácať úver pôvodnému žalobcovi. Podľa ust. § 534 Obč. zák. – Kto sa s dlžníkom dohodne, že splní jeho záväzok voči jeho veriteľovi, má voči dlžníkovi povinnosť poskytovať plnenie jeho veriteľovi. Veriteľovi z toho však priame právo nevznikne.

Ako vyplýva z vyššie citovaného ust. § 534 Obč. zák. dohoda dlžníka – Ing. V. a R.Š. so spoločnosťou s.r.o. S. – prevzatie plnenia za dlžníka, je celkom nový záväzkový vzťah. Pôvodný veriteľ nie je účastníkom tohto vzťahu a nový záväzok nič nemení na účastníkoch základného záväzkového vzťahu ani na vzťahu samotnom, keďže veriteľ z tejto dohody nemá

žiadne priame právo proti s.r.o. S.. Žalovaný v 1. rade v odvolaní poukázal na skutočnosť, že tým, že s.r.o. S. plnil za Ing. M.V. a R.Š. konkludentne došlo k pristúpeniu k záväzku spoločnosťou S..

Podľa ust. § 533 Obč. zák. dohoda o pristúpení k záväzku musí mať písomnú formu, konkludentným spôsobom nie je možné uzatvoriť dohodou o pristúpení k záväzku, keďže k platnosti takejto dohody sa vyžaduje písomná forma ako obligatórna náležitosť takejto dohody. Preto k námietke žalovaného v 1. rade odvolací súd nemohol ako nedôvodnej prihliadnuť.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že dodatok č. 1 k úverovej zmluve č. 330183-2 z 10. augusta 1992 je neplatný právny úkon, keďže ten bol uzatvorený medzi spoločnosťou S. s.r.o. a pôvodným žalobcom. Spoločnosť S. s.r.o. nebola a ani sa nestala účastníkom úverovej zmluvy č. 330183-2 – nebola zmluvnou stranou a predmetný dodatok č. 1 za pôvodného žalobcu podpísala p. B., ktorá nebola ako právnička banky oprávnená konať v jej mene.

Odvolací súd ďalej vyhodnotil námietku žalovaného v 1. rade spočívajúcu v tvrdení, že žalobca tým, že žaloval aj spoločnosť S., s.r.o. priznal, že tohto považuje za dlžníka v predmetnej veci, ako právne irelevantnú.

Žalobca disponuje žalobou, podaním žaloby určuje okruh účastníkov, a to na strane žalobcu (podaním žaloby) ako aj žalovaného. Je na vôli žalobcu, koho označí v žalobe za účastníka – žalovaného. Nesie však riziko, že ním označený účastník – žalovaný nie je nositeľ hmotnoprávneho vzťahu. Odvolací súd však pri preskúvaní rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti konštatoval, že prvostupňový súd sa nevysporiadal v dostatočnom rozsahu s námietkou premlčania vznesenou žalovaným v 1. rade. Z hodnotenia dôkazov ako aj ich vyhodnotenia je nepreskúmateľné prečo neprihliadol resp. prihliadol k vznesenej námietke premlčania.

Odvolací súd pritom poukazuje na žalobu došlú na súd prvého stupňa 26. marca 1996, ktorou žalobca navrhol, aby súd prvého stupňa zaviazal žalovaných zaplatiť mu sumu 7. 409 220,- Sk s 28% úrokmi od 20. apríla 1995 do zaplatenia a trovy konania, pričom žalovaný v 1. rade poukazuje na zmenu petitu z 5. júna 2003 (na pojednávaní). Zápisnica z tohto pojednávania však v spise nie je.

Odvolací súd poukazuje aj na základne imanie spoločnosti S. s.r.o. vo vzťahu tvrdenia žalovaného v 1. rade o vložení vydraženej nehnuteľnosti do základného imania spoločnosti S. s.r.o., súd prvého stupňa neskúmal.

Otázka čísla úverovej zmluvy (pôvodne 330183-2) z 10. augusta 1992 č. 465-8069049-1 je nesporná, túto nespochybnil ani žalovaný v 1. rade t.j., že u pôvodného žalobcu došlo k prečíslovaniu zmluvy v súlade s databázovým programom žalobcu. Najvyšší súd poukazuje na vyjadrenie žalovaného v 1. rade z 11. augusta 1998 (č.l. 39).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti preto podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 3 OSP). Bude preto úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere t.j. skúmal námietku premlčania ako i vyvodil závery zo zistení o základnom imaní s.r.o. S. a vložení vydraženej nehnuteľnosti do jej základného imania a následne, aby vo veci znova rozhodol, a to aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 21. februára 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: